

ROMĂNUJU.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

Va fi în totă luna și a două săptămâni după Serbători.

Abonarea pentru București pe an... 128 lei
Săptămâni... 64 —
Trezi... 32 —
Pe lună... 11 —
Un exemplar... 24 par
Săptămâni de 30 litere... 1 leu
Săptămâni și reclame... 3 lei

(ARTICLELE TRÂMISE SI NEPUBLICATE SE VORU ARDE).

Diretorul diariului: C. A. ROSETTI. — Gerant respunzător: ANGHELU IONESCU.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratorul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

OSOIU

Violare de legături, spoliare a proprietății, mare compromitere a cestuielor avetorilor Statului, scandal, și prin urmare scădere a Statului Român. Aceste sunt faptele ministerului N. Crezulescu, mai adăugind că cine dă ușoară la Statului pote da totul.

Marți la 1 Octombrie, se va înființa la curtea criminale procesul între MUNICIPALITATEA GIURGIU și fostul prefect PENESCU, pentru cestuire de libertăți municipale.

DEPEȘE TELEGRAFICE.

(Serviciu particulariu alu „Românujul”.)

Hermanstadt, 10 Oct. Dieta a ales astăzi, două-deci și săse Deputați la Reichsrath.

Wiena 11 Oct. Presa dice că scie că, ambasadorele Austriacu de la London, ce este acum la Wiena, se va întorce în curind la postul său, autorizat a dechiara că Austria este dispusă a recunoaște ca dechiară din partea puterilor Occidentale, și ca basă formală pentru nouile lucrări ale acestor trei puteri, că Rusia a perdut titlurile sale în privința posesiunii Poloniei.

Paris 11 Oct. Constituționalul constată că, nici uă dată tratatele de la 1815, în privința Poloniei nău fostu atât d'aprōpe d'a fi anulate.

Monitorul publică decretul prin care senatul și corpul legislativ se convocă pentru cinci Noembrie.

REVISTA POLITICA

BUCURESCI, 30 Rapsiune
12 Brumare.

Arătarămăncă de Sărbăta că, Poliția a cerut să adună cărți de vizită, spre a le depune la d. Negri. Faptul să fi cunoscut de mai mulți, nu este omu care se nu înțelegă că scădere aduce atât celor care fac, cătă și celui către care se fac manifestările prin poliția. E! dacă în devăr ministerul ar fi urmat pe calea coa drăpă și naționale elu ar fi fostu tare, ar fi inspirat respectul străinilor și cestuinea averilor naționali ar fi fostu astădi resoluță „în teră și de către teră” éru nu compromisă; să tunici d. Negri ar fi priimitu resplătiri de la naționu și prin naționu fără intervenirea poliției. Însă ministerul a respinsu cererile și voturile naționu, și prin urmare d. Negri năputu avă puterea de cără avea neapărată trebuie să prede la unu capet bună lucrare bună.

In sfirșit cestuinea este departe astădă și fi resoluță, nu cunoșcem, nu vodemă nimicu terminat; și dovadă că, din nenorocire nu este nimicu terminat, care pote fi mai mare ca faptul prin care poliția dechiară, că trebuie să intervie ea, spre a face uă manifestare oficiale éru nu naționale.

Pe lingă acesta arătarămăncă că p'acele cărți de vizită adunate de către aginții poliției, se seră: „Votu universal.”

Onorabilele d. Negri este agințele guvernului la Constantinopole. Este reprezentante alu guvernului, în lucrările din afară. Votul universale, cu

alte cuvinte, legea electorale, este uă lucrare cu totul din intru. Ce relație dară pote fi între unu omu înșarsinat numai cu lucrările din afară, și șă cestuine cu totul și esențiale din intru?

Acestu amestecu ne-nțesu, acăstă pericolosă ideiă d'a ne manifesta voința noastră, otărirea noastră, d'a schimba, d'a preface legea noastră electorale, cătră unu omu alu căruia-a titlu oficiale este reprezentante guvernului în afară, a cărui insarcinare este numai d'a lucra în afară, nu silesce ore pe oī ce română a se ngrăji, a se teme, că cei cari o prívocă, și anca prin poliția, ar voi s'amestice săci lucrări făcute afară din jéră?

In cestuinea averilor naționale, vedurămu pe ministri respingindu voturile Adunării date în două rânduri și 'n unanimitate, și referindu-se la străinii, la protocolul alu XIII. Acestu protocolu noi n'avemă nici uă datoria se-lu recunoșcemu fiindu că este unu simplu procesu verbale în care se constată uă desbatere, daru care n'are nici uă tăria pentru noi, fiindu că legea, conveniunea adoptată de naționu nu conține nimicu din acele desbatere, nu ne pune nici uă 'ndatorire; cea ce arăta învederă că nu s'a luat în considerare nu s'a transformat în articolu de lege. Desbaterea s'a făcută la 30 Iuliu 1858, și care, ca totă desbatere ce au căută, este trecută numai în procesul verbale, în protocolu. Se ne

explică și mai lămurită. Cestuinea averilor naționale, dice ale monastirilor închinat, nu este nici de cumu trecută în Convenționu. S'a vorbitu despre dinsa de către reprezentanții puterilor streine, puinduse pe tapetă de către generariul Kisseloff, în sedința loră de la 30 Iuliu, și astădi s'a trecută, a trebitu se se trăcă în procesul verbale, în protocolu. Se ne explică și mai lămurită.

Cestuinea averilor naționale, dice ale monastirilor închinat, nu este nici de cumu trecută în Convenționu. S'a vorbitu despre dinsa de către reprezentanții puterilor streine, puinduse pe tapetă de către generariul Kisseloff, în sedința loră de la 30 Iuliu, și astădi s'a trecută, a trebitu se se trăcă în procesul verbale, în protocolu.

Acele protocoale suntu sa nu uă lege pentru noi, precum este Convenționu? Noi dicemă că nu suntu, și eca și temeurile noastre. Dacă protocoalele suntu uă lege apoi acolo se dice că Comisiunea Centrale „promulgă legile, că ea numesc pe comandantele armatelor, că consulente se nu aiă juridiciunea loră, și căte altele. In Convenționu insă unele din aceste propuneră s'a transformat în articole de lege cu totul contrarie aceloră propuneră și altele nu s'a trecut nici de cum, precum cestuinea juridiciunii consulentei a averilor monastiresc și altele. Cu totă acestea ministerul aptuale a respinsu voturile Adunării în privința acestoră averi să a negoia cu străinii pe baza protocolului alu XIII-le. Aceasta mare greșală, după noi, a ministerului, și căile de vizită cerute de poliția pentru agințele guvernului de la Constantinopole în care se vorbește de reforma legii electorale, ne conduce d'a dreptul la următoare te-

meră. In protocolul alu nouu, 10 Iuliu 1858 se dice:

„Conferința negăsindu-se în posușine datelor statistic destoinice, spre a otari, în totă cunoștința causei basile legii electorale, exprime dorința căcă lege se se pătă revista în a doua legislatură, (adică peste șepte ani) dacă sperința va demonstra necesitatea. Resultatul acestel revisiuni

VA FI SANCTIONATU SI PROMULGATU DE CĂTRĂ CURTEA SUZERANĂ, după înțelegere cu curțile garanții.

Nu este dară logicu, naționale, fatele ca cei cari recunoscu protoco-

lul alu XIII, și-lu recunoscu pină respinge unanimete voturi ale Naționu și a negoții cu străinii, se recunoscă și protocolul alu IX-lea?

Să cându vedemă că poliția adună cărti de vizită pentru reprezentantele guvernului pe lingă curtea suzerană, și că p'acele cărți cere „votul universale,” adică reforma legii electorale, nu suntem datori se înțelegem că se face acăstă cerere cătră acelui onorabilă a ginte spre a mișloci lingă „curtea suzerană. A SANCTIONA, S'A PROMULGA REFORMA ELECTORALE? Eacă explicarea cea mai națională, eca la ce pericolose temeri, ca se nu dicemă fapte, conduce nă politica retezită care nu-si pune părghia în naționu numai și care la totă lucrările naționale procede cu poliția.

Cătu insă pentru cea-a ce privesc propru disu votul universale, noi suntem gata a primi desbaterea. E! votul universale a fostu propus chiar la Centrala și de cătră cel mai conservator dintră membrii iei, și prin urmare de ce se n'abă toți sortii d'a fi adoptat și de noi! Daru pentru acăstă cerere trebuie se viă de la naționu éru nu de la manoperi oficiose și polițiesc. Trebuie, este neapărată sa cetațianii se s'adune în totă libertate în sala Bossel și pe cămpul libertății, se desbată ca omeni liberi și se-iu ceară la lumina dilei, éru nu se fiă oprită d'a s'aduna, d'a desbată, ha anca chiar d'a scrie, și se s'adune de poliția carte de vizite, prin cari se se dică că a vorbitu naționuea. Acumă două ani, suptu ministerului Stefanu Golescu, poporul s'a adunată în cămpul libertății s'a cerutu „a se ntruni „ministerile S'ADUNARILE spre a ne...”

„...ria se se pătă convoca uă repre...” sentaționu în adeveră națională, care „se înțelégă și se exprime dorințele și „trebuințele naționu!”

Căndu naționuea s'a mai întrunitu s'a votat în contra acestu votu? Si cine are dreptu a opri d'a s'aduna, d'a desbată, d'a otari s'a formulu otăririle sale înscrise? Cine are dreptu să pune poliția se vorbeșcă în numele iei? Cine are dreptu a dice că naționuea virșnică acumă cere votul universale, și apoi a opri d'a se intruni, să se intruni ori de căte oră va vo: spre a desbată să a otari cea ce voiesce? Oare asemene anomaliă s'anti-nomiă, nu dovedeșce anti-omeniă s'anti-naționalismu?

S'apoi cine nu vede cătu are trebuință de desbatere și lămuriri uă asemene mare cestuine, căndu ori cine se că votul universale, de nu se vor desbată cestuinele și nu se vor cumpăni cu maturitate, pote aduce conflicte intre cele două mari puteri ale Statului, intre puterea legislativă și puterea executivă. Cea d'anteiu, procedându d'a dreptul din votul universale, va pretinde pote că reprezentantii a două mari naționu de cătu cea lătă cari a procesu din votul unei Adunări, si care s'acea Adunare nu procedea de la alegerea dreptă și universale a naționu! Si căndu s'ar ivi asemenei pretensiuni, asemenei conflicte, n'ar deurge ore neajunsuri mari, dacă totă aceste grave cestuine n'ar fi de mai nainte bine lămurite prin mari și dese desbată, în intruri publice?

Cestuinea, vede ori cine că este de mare gravitate; o atingem numai, forte răpede și forte indireptu, dară atât cătu este d'ajunsu pentru lumina celor cari nu suntu orbiți. Căndu insă se va pune cestuinea de către vr'unu omu seriosu, național, că d nu

Negri spre exemplu, și căndu se va da libertatea întrunirilor — căci într'altu-fel ori ce propunere este scămaratoră éru nu propunere serișă și națională — noi, cari suntem forte dispusi a priimi votul universale, vomu desbată, vomu espune și vomu lămuriri întrăgă situătionea, și ne vomu supune apoi cu fericirea voinei maiorității naționu. Pin'atunci gindescă bine poliția care adună cărți ca se nu confirmă din nou masina: „ferescă-me Domne de amici, căci de inimici me feresc insu-mi.”

Corespondența noastră telegrafică incepe a rădica pucinu velulă care a copere marea cestuine a dilei. Nimicu anca sicur; însă totu inclină a susțină că tratatele de la 1815 suntu rupte. Uă altă cestuine de mare însemnatate este ce va face Italia? În dependentă Belgică dice că se vorbește că guvernul regelui Vittore-Emanuele ar propune serviciile sale în locul serviciilor Ausriei. Daru atunci, dice În dependentă „aruncă aruncă pe Austria în brațele Rusiei.” Cătu despu se suntem forte dispusi a crede că Italia se teme de alianța Franco-Austriacă. O credemă, o înțelegem anca noi, Români, cari nu suntem de ginta latină daru cari suntem de ginta latină daru cari suntem în multă mară pericile de cătu ar putea fi Italia, prin acăstă alianță. Insă nu credemă că Austria se va pute alia cu Rusia, căci ura este forte mare intre ele și ciocnirea intereselor și mai mare. Austria are două căi și se încercă a intra pe una mară din ele, pe cea-a care va pute. Calea germană reluată locul Prusiei și revenindu le vechiul Imperiu german. Calea Dunării, marea Negră, devinându uă putere orientale. Si dacă va adopta acăstă ale, ce facemă noi ca se oprimă perirea noastră? Si dacă Rusia — precumă noi stăruimă a credere de căndu ea a trentă reshelul, va scula pe Slavă și pe Maghiari, ce făcurăm și ce facemă noi s'opru a nu fi anca uădată unu lucru pe care se-lu ie emanetă? Responsă acei cari ană susținutu și susținu guvernele personale și starea de destrămare ce ele aducă. Resoundă în sfirșit d. Cogălnicenă care se dice că vine măne spre a lăua cărmă terăi sătunci se ne mai spuiă ană de ce se trage acestu ministeriu și vine din naționu? Care este logica, care e cuvintul acestei schimbări? C. A. R.

Căndu naționuea s'a mai întrunitu s'a votat în contra acestu votu? Si cine are dreptu a opri d'a s'aduna, d'a desbată, d'a otari s'a formulu otăririle sale înscrise? Cine are dreptu să pune poliția se vorbeșcă în numele iei? Cine are dreptu a dice că naționuea virșnică acumă cere votul universale, și apoi a opri d'a se intruni, să se intruni ori de căte oră va vo: spre a desbată să a otari cea ce voiesce? Oare asemene anomaliă s'anti-nomiă, nu dovedeșce anti-omeniă s'anti-naționalismu?

S'apoi cine nu vede cătu are trebuință de desbatere și lămuriri uă asemene mare cestuine, căndu ori cine se că votul universale, de nu se vor desbată cestuinele și nu se vor cumpăni cu maturitate, pote aduce conflicte intre cele două mari puteri ale Statului, intre puterea legislativă și puterea executivă. Cea d'anteiu, procedându d'a dreptul din votul universale, va pretinde pote că reprezentantii a două mari naționu de cătu cea lătă cari a procesu din votul unei Adunări, si care s'acea Adunare nu procedea de la alegerea dreptă și universale a naționu! Si căndu s'ar ivi asemenei pretensiuni, asemenei conflicte, n'ar deurge ore neajunsuri mari, dacă totă aceste grave cestuine n'ar fi de mai nainte bine lămurite prin mari și dese desbată, în intruri publice?

Căndu guvernul este slabu, penru cuvintele pe care le-am aretat, este lucru forte logicu și naturale ca oposiționu se fiă tare. Acăstă oposiționu constituțională, credință în progresul terci prin libertate, iubirea naționu prin îndestularea trebuințelor sale, prestigiul care se dobîndesc prin inteligență și capacitate, încrere publică care se căstigă prin lucrări mari și folositorie, autoritatea morale care se intemeiază printru administraționu activă, inteligență și liberală, totă acestea cari lipsesc guvernului actuale, le găsimu pe totă în oposiționu, și nimenei nu pote se ne combată cu logică și cu dreptate în acăstă privință.

Calomnia se potu multe arunca, precumă ni s'aruncă d'alătă timpu, căci calomnia nu cere logică, nici găndire, nici judecată, și este lesne de aruncat, daru calomnia nu convinge pe nimeni.

Opoziționu s'a formatu și se luptă pe teritoriul legalității pentru respectarea Legii fundamentali, a Convenționu, pe care guvernul a risipit-o și a călcătu-o în picioare, în totu ce are mai însemnatu, controlul aspru și eficace încrinență Adunării.

Opoziționu a cerutu cu stăruință sincera și deplină aplecare a regimului constituțional ale căruia basi guvernul s'a încercat a le spulbera și astădi le a nimicitu de totu.

Opoziționu a declarat că vosee progresul naționu prin libertate cerindu a i se însăși Convenționu în care se se înscrie totă drepturile și libertățile cetățianesci, intemeiază pe marile principie democratice a le Re-

30 SEPTEMBRE 1863.

ANUL VII.

LUMINÉZA-TE
SI VEI FI.

voluțiunii de la 89 coprinse în Convențione; dar și guvernul să împotrivesc acestei generoșe dorințe prin vinovătă sa stăruință pe calea guvernului personale.

Opozițunea are cu sine iubirea națiunii prin voia manifestată dă se face reforma electorală dă se îmbunătăști sărtea terenilor, dă se introduce juriul, dă intinde instrucțiunea publică dă se organizează înarmarea țării, dă se îndestula în fine loto trebuințele națiunii; dar și guvernul să impiedică și împiedică realizarea acestor reforme.

Opozițunea are în sinul său oameni dintre cei mai inteligenți, capabili și cunoșcuți în țară, cea cădă unu adeverat prestigiu care rădică unu guvern și care lipsesc guvernului actuale.

Opozițunea a dobândită încredere țării prin lucrări mari și folositorie pe care totuști le au făcută cândă a fost lăsată a le face, prin voturile Divanului ad-hoc, prin votul de la 24 Ianuarie, prin votul Unirii prin creditele de mai multe milioane votate pentru înarmarea țării, și, acum în urmă, prin votul cele mai naționale pentru luarea monastirilor închinate, la care singurul guvern, din totă națiunea, să împotrivesc să compromisă cestiunea.

Opozițunea are autoritatea morale prin stăruință să cunoască de țară dă dobândită ușă administrație activă, inteliginte și librale, pentru ca lucrările publice și instrucțiunea publică să nu fie sârbe de parte de ce trebuie să fie în comparație cu milioanele ce i se acordă pe totuști anul, ca armata să nu fie în lipsă, ca funcționarii publici să fie plătiți la timp, ca sumele votate de Cameră să nu fie distrase de la destinarea lor, ca finanțele țării să nu fie într-o desordine atât de spăimântătoare în cîtuș mandatelor să nu fie plătite la timp și să se vinde că cu scădemintă de 28 la sută, ca societățile pe mai mulți ani să nu remăne nepresurate Adunările și necerestate, ca libertatea presei să fie aplicată cu jurați, ca libertatea individuale să fie respectată, ca funcționarii publici să nu fie pe totuști cernuți și destituși după unu capriș fără frică, ca magistratura să inceteze de a fi un instrument de prigonire, ca administrația să nu mai fie arbitria și privătorie. Dar și guvernul să modifice nimic, să imbunătățește nimic, și totuști aceste reale au crescut, să împreună cu dinsele său mărită și suferințele țării, care este ruinată, strivită, și espusă la cele mai mari și mai desastruoare pericole.

Eacă cuvintele sârbe serioze pentru cai opozițunea este tare, cuvintele legitime, positive, adeverate și bine cunoscute de națiunea întrăgă și de Europa totă.

Se năsi se dică, precum să disu și se dică, că nu suntu acestea adeverate intenționi ale opoziției, că nu suntu acestea sincerele dorințe ale opoziției, că nu suntu acestea resultante ce vomu dobândi cându opoziționea va fi la putere. Asemenei cuvinte năsu nici uă valore înaintea unei judecăți drepte și serioze, și publicul nu mai pune astă-di nici unu temei pe asemenei cuvinte lipsite de ori ce logică și bună credință. Nu are nimică dreptul se ne judece și se ne acuse după intenționile ce-i plăce a ne presupune; aceasta se numește miserabile incizionă, stigmatizată de toți omenii cu conștiință. Năre nimine dreptul a ne dize că dorințele manifestate cu atâtă stăruință de noi nu suntu sincere, căci nu este nici demnă nici leale de a condamna pe cineva pentru uă nobile dorință numai suptu cuvintă că nu este sin-

ceră; aceasta se numește uă detestabilă perfidă și rea credință. Asemenei, nu are nimine dreptul a pretin că opoziționea la putere nu va face că a promis în Adunare. De unde se scie? Pe cine iōte convinge unu asemenei cuvintă absurdă? A fostu oare opoziționea chiama la putere ca se judecă că faptele sale voru fi contrarie dorințelor manifestate? Nu scimă toti că pe cău timp Adunarea a fostu deschisă, totuște faptele opoziției au fostu conforme solemnelor sală declarări? Nă datu opoziționea votul național pentru luarea monastirilor închinate? Nă votul opoziționea legea de incompatibilitate între mandatul de deputat și funcțiunile sulariale? Nă redusu opoziționea, în interesul și spre ușurarea contribuitorilor, bugetele prestate de guvernă alături de încărcate să împovărlătoare pentru țară? Nă otără opoziționea, în favoarea independenței comunității, a se intorice cutișorii sătesciori pe care guvernul voia să-i stringă în tesaur, într-unu spirit de centralizare ruinătoare pentru comune? Nă votul opoziționea întinderea libertăților municipale, prin dreptul ce le a recunoscută dă vota ele singure imposibile ce le suntu trebuințe? Nă datu opoziționea, pentru a scăpa regimului constituțional, unu vot de neîncredere guvernului actual, declarări și dovedi ostile acestui regim? În fine, în fața înderetnicirii guvernului dă compromise, prin sistema sătorelor interese țării, nă luată opoziționea otărărea de a-i refuza bugetele, pe care nu le va vota de cău unu ministeriu care se aplice cu sinceritate regimului constituțional, făcându se inceteze desordinea care existe pre-tutindeni?

Acestea suntu faptele opoziției în Adunare, fapte liberali și constituționali care să rădăca triumfatul contra calomniilor ce i se aruncă, și care dovedesc că faptele opoziției, pe cău a putut și nă fostu împediată de guvern a lucra, au fostu totuște conforme declarărilor coprinse în Adresă și de multe ori manifestate în Adunare.

Astă-fel, opoziționea este tare pentru că apără legea fundamentală, Convenționea, principiile cele mari ale revoluției de la 89, drepturile și libertățile publice, regimul constituțional; opoziționea este tare pentru că să pusă în capul acestor idei mari și mișcările de la care astă-dă progresul și fericirea unei națiuni și pe care le vedemă astă-di ridicându-se triumfatul în totă Europa; opoziționea este tare pentru că aperă a adeveratele interese și trebuințe ale țării dă se desvolta prin libertate, prin dreptate, și prin grănică înființare a reformelor politice și economice, a căroru necesitate a devenită atât de urgență, făcute în deplină libertate și cunoștință, de însăși națiune. În starea în care ne aflăm, misiunea opoziției este forță mare, sârbe însemnată. Astă-di, opoziționea este chiama în România, precumă a fostu altă dată opoziționea din Anglia și din Franță, la glorișă luptă pentru intemeierea soldă a basilor fundamentali ale guvernului țării noastre, pentru deplină înființare a marilor principii și libertăți constituționale, inconjurate de cele mai positive garanții care se dea națiunii încredere că pe viitor ea se va bucura în pace de totuște drepturile și libertățile sale.

Opoziționea a înțelesu acăstă misiune și să încredește, prin învățăturile istoriei și prin logica luerurilor că puterea, triumful și gloria sa suntu asigurate prin îndeplinirea acăstei misiuni.

Eacă, domni ministrii, opoziționea avești înainte, opoziționea care se măresce și se înăresce pe fiă care să mai multă, opoziționea pe care voi singuri o servită cu celu mai mare zel, prin arbitriul vostru, prin ilegalitatea voastră, prin numerosele vostre răteci, prin slabiciunea și neputința voastră, prin orbirea voastră dă aluneca mereu mai răpede cătră pre-pastia în care au cădută totuște guvernele care său pusă și au remasă ca voi afară din lege.

Se nu ve facești ilușine. Logica luerurilor este nestrămutată în istoria guvernelor și națiunilor. Nefericiti aceia care nu se uită nici în urma lor, nici înaintea lor. Imbecili cari se pună ei singuri înaintea pe rii lor pentru că nu potu sci de unde vine fortuna și unde duce, cari nu potu judeca nici causele nici efectele, și cari nu sci să previă isbuene aburul prin deschiderea supapei de asigurare.

Vănu adus de multe ori aminti, domni ministrii istoria, pe care din nefericire o ținești închisă. Se ve spunem și astă dată, ca se ve asicurămu de înveșminte ieș, că istoria ne arată trei exemple mari de opoziții puternice care au triumfat în lupta loră legală pentru drepturile și libertățile publice, contra guvernului arbitrat care le au fostu violată și su-grumată, încercându-se a intemeia guvernului personal, absolut, în locul regimului constituțional jurat.

Aceste mari exemple suntu:

Opoziționea din Lungul-Parlamentul de suptu Carolu I.

Opoziționea din Adunarea constituante de suptu Ludovicu XVI.

Opoziționea din Camera națională de suptu Carolu X.

Totuște acestea au triumfat și cunoștești rezultatele lor. Radion.

Consiliul Municipal din București.

V.

În congresul economistilor care acumă să ființu la Gand în Belgia, și unde s'adunaseră bărbății științei cel mai eminenți din toate țările Europei, s'au pronunțat cuvintele memorabile, că alfa și omega (începutul și sfîrșitul) științei economice este desfășarea tuturui sorginilor de venită ce împedă producționea, și midulocul dă ajunge la acestu scop este înălțarea tuturui cheltuielor nefolositore de budjetul statului. Audii, onorabili membri ai consiliului municipal, în ce se resumă totă știința economică? în desfășarea veniturilor ce împedă producția înălțarea cheltuielor nefolositore adică reproducătorie. Acesta nu este numai opinionea noastră particulară, este opinionea celor mai învești bărbății, celor mai renumiți economisti din toate țările Europei care în congresul lor de estimpă au pronunțat acăstă doctrină, acestu principiu economic. Ne permitemă a întreba pe părinții orașului, dacă credi că unu imposițu asupra fabricațiunii de ogel, scobelă, de bere, de vin și de tutun etc., fabricate și produse în țară nu împedă producționa? dacă efectul acestor imposiții nu va mărgini forță mult, prin scumpirea productelor, consumaționea și va ruina aceste ramuri de industrie? Industria noastră, care s'afă încă în copilarie, și are mai multă trebuință de încurajare de cău de mesure restrictive. Nu voimă a se da industriile noastre uă viață fictivă, uă existență șovăitoare, prin adoptarea unei sisteme de proibitione sau de protecțione prin stipulare de tarife duaniare exorbitante,

aceea sistemă este condamnată de șință și de speciață, amă cerută totuștună și ceremă necontentu deplina libertate a comerciului și a industriei, fără nici uă mesură protectoră și restrictivă, căci acea pretinsă protecționă a industriei indigene n'are altu efectu de cău a mărtine, prin escluzarea cu ocurinței, industria țărei năuă este înăntare, a exclude ori ce progresu și a scumpi productul, și, consecință naturale, a încurajă contrabandă. Uă industria, care nu poate susține și buri concurență străină, tîresc uă vienă șiușredă, portă în sine principiul morții și este prin urmare vetămatării societății, fiind că puterile producătorie ce se consumă pentru uă asemenei industriei s'ar putea întrebuită mai cu folosu în alte producționi. Totuștună omul este unu capitală sociale prin puterile sale materiali și intelectuali; de la buna sau rea întrebuită a acelor puteri atâtă avantajul său desavantajul ce produce societății; dacea-a voimă și ceremă a se da acestui capitală sociale mijlocul dă putea produce celu mai mare folosu posibile.

Dacă condamnăm, cu toții economistii moderni, sistemă restrictivă, numită protecționistă, ca ve'emătoriă libertății comerciului și omoritoră dezvoltării industriei, nu voimă pentru acăstă a delăsa industria țărei fără ajutori; din contra recunoștem că are trebuință de încurajare, dar și acea încurajare o găsimă în asociațione, în creația de institute de credit, în desfințarea tuturui împedătorilor libertății industriale; în libera concurență, în expoziționi naționali, în închișarea de tratate de comerț internaționali. Care pote fi, și va fi neaperat, efectul tacselor onerose, cu cai părinții orașului voiescă a lovi ori ce producțione străină? Ruina totală a comerciului capitalii, fără nici unu profit real pentru industria țării, căci industria noastră, ne mai avindu a se teme de concurență străină, nu se voru sili a perfecționa productul lor; publicul va avea plăti productele indigene, din ce în ce mai proste, multă mai scumpe de cău cele străine de calitate superioară și comerciul va păriști capitatea și se va stabili în alte orașe ale României unde municipalitățile voru sci a profita din greșela comisă de membrii consiliului municipal alături Bucureștilor.

Dar și, ne voru obiecta părinții orașului, capitatea are trebuință de bani spre a executa lucrările necesare pentru salubritatea și înfrumusețarea orașului, și cumă va putea sevărși acele cheltuieli, fără creațione de venituri noi? Aci amă ajunsă la adeveratul punct principal alături cestuii, adică, ce este mai preferabile: imposiție directe sau indirecte? Ne amă pronunțat în destul asupra acestei cestuii și amă condamnată totuștună și ceremă necontentu la pericol de morte, său, dacă scapă cu viață dacă însă nu-și frângă unu braciu sau unu picior. Iști strică trăsura în mai pucinu d'ură anu de dile și prăpădescu cai lor. Facă dar și mai înălță Municipalitatea unu pavagi bunu sistematic său mai limpede, facă pe cătării se creă că-l va face, și apoi se împuă trăsurile și caii, să-țiunci proprietarii de cai nu voru avea a se plângă, căci voru căștiga înăciu contribuțione ce voru da pîntru măntinerea în bună stare a pavagliului.

Năvemă nici uă obiectină a face în contra unei tace asupra represinăriilor de teatre străine, de trupe esteore său acrobatic, de panorame sau diorame, de baluri publice, de expoziționi de animali, dar și amă dor ca aceste venituri se fiă în profitul teatrului național, pe care îl consideră, cindă va fi bine direptă, ca uă scolă de morale și de bunul gust.

Sfîrșimă acă critica noastră și rugămă pe părinții orașului a medita bine uă cestune d'uă însemnată a cătări de mare, mai nainte dă împăvăra pe locitorii capitalii de nisice imposiție grele, vesătorie și onerose, de nisice imposiție indirecte, prin consemne nejuste și în parte ruinătoare industriei țării. Scopul nostru năfotu a ataca pe onorabilitii membru ai consiliului municipal, și a supune proiectul lor criteriului național, a îndemna pe cestuii nostri a esa-

prin votul său, a acordată municipaliștilor dreptul dăști crea venituri prin cosimprimătorul orășanilor. Fără de bine! Dar și se esamină acumă, dacă domnii deputați ai suburbilor se potu considera ca delegații cestuiilor lor în acăstă privință. Domnii deputați au fostu aleși înaintea votului adunării legislative care acordă municipaliștilor acestu dreptul dă se împăsa, așa dar și alegătorii lor nău au votul în vedere că și voru alege mandatarii pentru a le împune nisice contrabușuni noue, prin urmare nu le a pututu da acestu mandat și deputați de suburbii, ne priindu unu mandată speciale de la alegătorii lor respectivi nu suntu, și nu potu fi în dreptul a decide, în numele țării, așa cestuii acăstă cestune de creare de imposiție noue municipali, căci este unu principiu de lege că mandatariul nu poate exercita mai multe său mai mari drepturi de cău acele ce i s'au cesu prin mandat. Domnii deputați de suburbii aveau dreptul dă alege pe membrii consiliului municipal, dă legălisa somnăturele locitorilor suburbii respective, dă asista la cișnuri și alte asemenea însarcinări; în vederea acestui drepturi și însarcinări așa cestuii de concetățianii lor, dar și ni de cumă pentru a decide cestune imposiților municipali.

Suntu prin urmare de părere că domnii deputați ai orașului, înaintea dă procede la votarea bugetelor orașului, făcute de comisiunea reunita de d-lor, său dă primi ca amendamente și a preschimbă cumă voru crede de cuvintă propunerile municipaliștilor, se convöce mai întâi în su-

mina cu seriositate acestuia proiectu și nu se grăbi să acorda cu ușurință nicio imposibilitate, cari uă dată înșinătate, se desfășeză fără anevoie. Totușu mulțu că și se găndi de doue ori, pînă la încredință punga lui altuia.

Winterhalder.

Kopenhagen, 4 Octobre. Aflăm din sorginte sicure că invoiela daneză suzedă stipulă că Suedia îl obligație unea a trămite trupe austriace în contra orii căruia inamicu ce ar trece rîul Eider, fără că ajutoriul său se sătăcă de condițiuni relative la priilejul imediat al unu asemenea invaziunii.

Newyork, 24 Septembre. La Tennessee s'a întâmplat uă bătălia. Generariul Rosenkranz a telegrafisit la 23, că poziția sa este sigură. Uă parte a trapelor generatului Meade a trecut rîul Rapidan; săptăma uă bătălia lingă Gordonsville.

Newyock, 21 Septembre. Generarul confederaților Bragg, informatu prin generații Lee, Beauregard și Johnstone, a respins pe generariul Rosenkranz la Chattanooga.

Newyork, 23 Septembre. Bătălia a durat de la 19 pînă la 20 Septembre. Generariul Rosenkranz a săptămat la Chattanooga pe generariul Buruside c'u reforțare de 30,000 omeni. Perderile ambelor părți în bătălia au fost de 30,000 omeni. Confederații mărtinu că Rossenkranz ar fi perdu 25 de tunuri și 2500 prizonieri. Depeșe sosite la Washington provenite de la ofițeri, tăgăduescu pretinsa invingere a generalului Rossenkranz la 19 Septembre. Incurguirea Charlestonului este momentană intreruptă. A și a treia diviziune a spediunet lui Franklin la Texas au fost respinse ca și cea d'anteiu. Vaporea "Scotia" a plecat pentru Englîteră aducindu uă sumă de 395,000 dolari în numerar.

Charleston, 22 Septembre. Încorajările replică ne'ncetă la iocul încorajătorilor.

Amsterdam, 2 Octobre. În cerasi reali pucină căutare; prețul grăului a mai scăzut. Rapița se mărtine.

London, 2 Octobre. Grăul se mărtine nevariabil la prețul lunel trecură; viuă fără mărginită. Nici uă căutare pentru ordi și oveză dară prețurile nevariate.

Leopole, 3 Octobre. Se dice că Taczanowski va fi trasă de către guvernul național înainte unui tribunal marșal spre a se justifica pentru invingerea sa după urmă.

Berlin, 3 Octobre, 10 pte. Ambasada rusă d'acă face cunoștință supușilor ruși de origine polonă, că și s'affă în străinătate că, după espirarea terminelor pasporturilor loru respective, său dacă acele temine voru fi deja espirate, și a se intorci fără întârziare. Acelor cari nu se supună se va secestra avuțile loru.

Leopole, 6 Octobre. Generariul Wysocki a fost condusă astăzi la Linz, unde va fi pusă în libertate, dădu și parola că nu va păraști Linz.

Breslavia, 5 Octobre. Gazeta Breslaviei de astăzi anunță că comisiunea de provisiorie la Warszawa a primit comunicătinea oficială, că 50,000 omeni trupe nove voru intra în regatul Poloniei și voru remăne iernă; și care orașu și orașelu va primi uă garnizoane.

Kopenhagen, 5 Octobre. Senatul (Reichsrath) a alesu astăzi uă comisiune de noue membri spre a delibera asupra legii fundamentale. Principele Oscar al Suediei a sosită astăzi la Glücksburg, unde s'affă și regele Danemarcei; ministrii au plecatu asemenea acolo spre a felicita pe rege pentru aniversaria nascerei sale ce este

LA SITUATIUNEA ACTUALE.

Epoca noastră se caracterizează prin desele desamăgiri și prin numeroasele suprinderi, printre cari viața publică se clatină de multă timp pe corabia politică. Resultatul acestei epoci este că lumea numai crede în frasile frumosă de ivirea aurorii libertății, umanității, dreptății, fraternității și celelalte și că astăzi mai cu sănge rece complicările eventuali său conflictele săngerioase.

Timpul grămadesc cestuiile politice nedeslegate și fiu-care omu arenevoia a le deosebi și ale urmări pe tot. Tote insă, de la cea d'antă pînă la cea din urmă, de la cea mai însemnată pînă la cea mai ne'nsemnată suntu strinsu legate la uă laltă. Căci astă-felu cumu suntu, în lără și'n străinătate, în Europa și'n America, tote aceste cestuii și conflicte, cari pentru deslegarea loru ceru adesea sănge și forte multă sănge, tote aru putea fi resolute în pace, dacă s'ar observa mai bine pretutindenea principiile justiției naturale și sincera opinione publică. Apesarea, născută din neobservarea principiului dreptății, este mama nemulțumirii, și a totu ce nasce dintr'insa; d'acă este ne povestesc în tote dilele evenimentele ingrozitoare pe teatrul răsboiu de insurecție în Polonia.

Din nenorocire barbarismul rusesc trece din di în di mai multă pesto orii ce mesură și ajunge cu atâtă mai setosu de sănge, cu cătu s'arătă mai necertă intervenirea Europei civilizate în favoarea Poloniei. Cu dreptate se poate intreba cineva în privința atrocităților moscovite în Polonia, cătu timpu anca va abusa „santa Russia”, cu represaliile sale isvorite din iadul mongol, de răbdarea Europei? cătu timpu anca va zăbovi Europa d'a lua cu energie parte pentru principiile dreptății și umanității?

Tote indicile ne arătă intru adeveru că Europa nu mai poate privi înțacere măcelul rusesc și se ivescă mai multe opinioni, nu scimă pentru a cătea oră, că mergem fatalmente înaintea unui răsboiu săngerosu. Tote acestea s'a disu și s'a redisu de atatea orii și a remasă vorbe. Nesiguranța, care domnește dincăce și dincolo, a ajunsu și mai nesufieră, după ce pe d'uă parte se dau cu ipocrisia nenorocitei națiuni polone cuvinte dulci și frumosă și se amenință cruda Rusia cu focu și flacăre, se vede în faptă ce pe d'altă parte lipsesc și energia și voință d'a face din cuvinte fapte și d'a realisa operație mintuirii.

Epoca desamăgirilor uă trecutu anca și nu trebuie se ne mirăm dacă vomu întâmpina nouă suprinderi neasteptate.

(Estrău din Wanderer.)

BULETINUL AGRICOLU.

Îmbunătățirea semenăturilor.

Idea cea mai generale ce se prezintă în mintea unui omu care voește a îmbunătății rôdele pământului este schimbătulu semenătii. Dară, mai nainte de a se otări cineva a schimba semința nu trebuie ore se sciă daca semința este bună în sine insă, este aclimatată în lără, este potrivită cu firea pământului nostru, este dedată cu tote impregiurările economice în care se face cultura la noi, este chiar cunoscută și stimată în cele mai mari părți de grăne; și cu tote aceste bunătăți, ea trece în ochii multor din cultivațorii nostri de rea; pentru că nu este curată de neghină, de măzărichiă, și de alte buruiene rele, pentru că este amestecată de exemplu cea de grău cu secară, sau cu orsu sau și cu tote celelalte cereali. În acestu casu, în care uă semința bună devine rea prin amestecarea ei cu alte semințe, nu este

necesitate de a se schimba semința. Prin acesta nu voimă se dicem că trebuie se se semenea astă cumu este. Din contra, stăruimă a cere ca cultivatorii nostri se întrebui țeze tote mișlocele prin cari nu numai se curățe și se alege semința, dară și acele prin cari se asigură bunătatea ieșă intră cătu acesta atarnă de la pământu și de la semința după care ce se semănă.

Acetea din urmă două considerații suntu de uă însemnatate atâtă de mare cătu mai totu-deauna s'a constată că ele înrăuiesc asupra calității productelor mai multă decâtă insuși natura semenătii. În aderevă, în desertu ar semena cineva semenă cea mai bună, cea mai curată, ea to' u-deauna este stricată și amestecată cu buruiene rele, cu semințe străine, căndu se pune într'unu pământu ce nu-i priesce, într'unu vechiu, și la cereale intr'u mirisce. Din pricina că cultivatorii nostri au semenătă grănele loru în mirisce, în pământuri vechie s'a stricată semenătă cea bună a grăului nostru, adică a eșită plină cu tote semințele cele rele, cu tote semințele cerealiilor ce le o să precese și care i-a împucinat calitatea și prețul ieșă.

Mai nainte dară de a ne determina se schimbătulu semenătă, sau de a curăți bine aceea ce voimă a semena trebuie se căutău ca sănătă în care o punemă se fiu curățu, se fiu înzestrată cu totă vlagă necesariă nutrimentului semenătii. Nu trebuie se punimă într'unu pământu totu numai recolte care-lu storcesc dă vlagă la, precumă nu trebuie se punemă totu numai recolte de unu felu. Alternându semințele cele ce învățesc pământul cu acele ce-lu săracesc, alternându cerealiile cu planetele prășitorie putemă fi în bună stare nu numai curențenia pământului dară și fertilitatea. Păzindu aceste două reguli în căutarea pământului putemă se îmbunătățimă semenătarele noastre atâtă prin schimbătulu semenătă cătu și prin curățitul cetei ce are cineva.

In genere tote pământurile cele noue în anii cei d'antă suntu forte curate. Această curențenia este aceea-a pre care trebuie se o mărtinimă în recoltele ce facemă a succeda pe dinsele. Diu tote recoltele nici unele nu strică mai multă curențenia pământului de cătu cercalile, de cătu plantele cele ce nu se sapă. Cum dară vomă avă semenătare curate, măcaru orii cătu de curate și de bune ar fi semenătelle ce semenemă căndu neincedatul vomă pune în pământu totu cereale adeca tătu grău. orză, ovesă, și secară. Pământul în locu se se curățe din ană în ană, totu mai multă se va împlie de buruiene rele. Eară dintr'unu pământu ne curățu, puindu semenătă cea mai curată, nu pote se ésa de cătu unu productu necurată. Agricultura cea mai perfectă stă întră aceea că semenătă cineva grău se culgeă numai grău, eră nu ca la noi unde semenătă grău curățu culegemă grău amestecat cu neghină, cu măzerichiă, cu secară, cu orză, etc.

Acumă este limpul semenăturiilor de tómă, se căntău dară a pune în pământuri curate semenătă cea curată. Miriștile nu suntu pământurile cele curate: de aceea obiceiul de a le semințele ce semenemă căndu neincedatul vomă pune în pământu totu cereale adeca tătu grău. orză, ovesă, și secară. Pământul în locu se se curățe din ană în ană, totu mai multă se va împlie de buruiene rele. Eară dintr'unu pământu ne curățu, puindu semenătă cea mai curată, nu pote se ésa de cătu unu productu necurată. Agricultura cea mai perfectă stă întră aceea că semenătă cineva grău se culgeă numai grău, eră nu ca la noi unde semenătă grău curățu culegemă grău amestecat cu neghină, cu măzerichiă, cu secară, cu orză, etc.

Cu aceste macine alegătorie și curățitorie de semenătă și priu care căpetău uă semință bună de semenătă, și cu pașirea regulelor ce amă aretată pentru a fiu curățenă pământul și vlagă lui putemă a îmbunătății semenătarele noastre, la cari nu pucină ne va servi și obiceiul celu vechi și bună ce-lu aveau cultivatorii nostri, Români credea și credința loru este bună, că nu este bine a întrebui pentru semenătă de cătu grăul celu ce s'a coptu bine, care înădinsu s'a uă alesu și s'a lasată de a statu mai multă timpă fără se fiu fostu secerată. Grăul celu alesu, se îngria cu deosebire și la secerată, și la legătă, și la cărată și la treierată. De căndu insă amă începută, a negliji obiceiurile cele vechie și bune, ale agriculturii noastre, și a intra în calea cea nouă fără de ajutorul scienței, de atuici a începută și grăul a se strica și a fi amestecat cu totu felul de buruiene rele. Se sperău că cei ce au îmulțită semenătă cele cele rele și cari au adusă necurențenia în produsele noastre voru fi cei cari voru îmbrăciașa mai cu căldură mișlocele ce le indicăram pentru îmbunătățirea semenătarelor. I. I.

Copia de pe cerere D. Al Sihlianu dată procuroriei de Putna la 16 Sept. 1863.

Am onore a ve ruga ca, mai nătă de orii ce pasu în procesul ce mi s'a intențat și pentru care suntu adusă astăzi la bara D-vostră, se bine voit a cere de la acușorii mei se înlinescă condiționea impusă de § 26 din codul penal care dice: acelu ce pornește jalia de criminale împotriva cuiva, „pină a nu se începe judecată, „se se îndatorescă ca se dă inscris, că dacă nu va putea dovedi legiuitoru „jalia ce ce a portișu se se supuia „insuși la vinovăția tautopatiei“. Totu uă dată ceru ca se aibă în vedere și § 63, pentru ca în casu de trebuință, se se pote pune în lucrare § 44 și 549 din codul penal.

Repusul procuroriei din 17 Sept. 1863 № 330.

La cele coprinse în Petiționea ce ați adresată acestei Procurorii la 16 a corintei, sup-surisul va responde că asemenea inscrisuri nu suntu de competența sa.

FELURIMU.

La 1 Augustu 1863, în momentul căndu se bătea ditorile, se înfăcișă corporalele Milenă înaintea căpitaniului său Turot și-i facă următorul raport:

Căpitane! nu mai suntu domnă a face parte din armia gloriósă a Francei; suntu unu nemericu, căpitane, am merită mōrtea, camandă se me impusă căci am omorit pe cameradul meu, da, lu-am omorit și lă-am omorit cu acăstă taliă.

Cumă se ch'amă cameradul, întrebă căpitaniul, și unde potu găsi cadavrul?

Căpitane! respunse caporalele, am omorit pe lăbul său în făcătări.

Nu este cu putință, strigă căpitaniul, Bernard s'affă de trei dile la arest; cumă a fustu cu putință se se virșesc unu omorit în arestă chiaru?

In arestă! strigă cu mirare caporalele — așa dară totul n'a fostu de cătu unu visu. Si Milenă ișt freacă ochii; căpitaniul insă ii pără că-si șterge uă lacrimă: Ascultă-me, Milenă, im pare reu, erai totu d'a una bravă, dară a omori pe Bernard, acisia nu e frumosu. Dute acumă in arestă și raporteză celui de servită că esti arestată. Trebuie se mergemă acumă a face exercițiul, căndu me voiu pune în grăul celu mai amestecat cu totu soiul deburuiene rele.

In contra ordinii nu este admisă nici uă replică, Milian trebuie se mergă la arestă, soldatul de servită era unu omu bunu și arestanță n'aveau nici uă dată a se plângă în contra lui; elu primi pe caporale cu cordialitate și i areta celul, în care găsi unu altu arestante.

— Cumă te chiamă? întrebă Milian pe sociul său de arestă; nu te potu vedea, căci pre e intinerică aici.

— Me numesc Bernard, i-a respunsu elu.

— Bernard? întrebă cu mirare Milian cumă este cu putință? esti pote spectrul acestui Bernard, căci, se scil, că pe lungul Bernard lă-am omorit eu, lă-am scalpat cu sabia mea și lă-am aruncat în Sena, și pentru acăstă tocmai me aslu în arestă.

Lungul Bernard protestă în contra omorii lui și asicură că este însoții elu în carne și os; acăstă se căpetanul; spre dovedă că trăiesc, ceru ca Milian se trămișă prin midlocirea soldatului de servită s'aduce vinu și va vedea că este viu.

Soldatul de servită era — cumă diserem — omu bunu; în scurtă timpă arestanță aveau vinu în destul; începură a băi în sănătatea unuia și altuia, a lumii tote, și'n scurtă timpă vedură alte spirite înaintea loru.

Milan nu putu se uite că omorise pe lungul Bernard, și lungul Bernard era tare superată d'acăstă ofensă.

— Dacă al si unu bunu cameradu, n'ai fi putută avă asemenea intenționă de omor în visul teu, raionă Bernard.

— Si tu, ticălosule! strigă Milian, ar trebui se te bucuri, că măna mea te a doborit; tu nu morit... .

In acestu tonu continuă arestanță cătu-va timpă, pe urmă se facu uă măre tăcere.

La 2 ore după amăză-đi ișt aduse aminte căpitaniului de ciudatul caporale, care so acușase asupra persoanel lungutui Bernard. Ordină aduce pe inchis.

Trecuse destulă timpă, în fine veni, dară ce priveliște ingrozitoră! plină de sânge, cu vestminte rupte și c'uă expresiune de tigru în fisioromă, c'uă căutătură selbată și răteciat, astă-felu se infăcișă caporalele înaintea căpitanului său.

— Ce s'a întâmplat? strigă căpitaniul.

Am omorit pe lungul Bernard, căpitani, lă-am ucis, e morit, unu cadavr!

Uă grăză coprinse pe căpitani, care nu putu se deslege enigma pînă ce soldatul de servită veni de-l aduse lumină în acestu chaosu.

Visul caporalelui de Zuavi ajunsese unu adeveru.

Se compuse înădă unu tribunale mar

